

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Risk ve Afet Sosyolojisi							
Ders Kodu		SOSY546		Ders Düzeyi		Yüksek Lisans			
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	127 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Son dönemlerde COVID-19 pandemisi, depremler, orman yangınları, seller, başta olmak üzere çok sayıda yıkıcı afetlerle karşı karşıya kaldığımız bir gerçeklik. Bu dersin amacı kavramsal ve kuramsal tartışmalar eşliğinde, afetlere sosyolojik bir perspektiften yaklaşmak olacaktır. Afet sosyolojisinin sorduğu sorulardan ilki doğal fenomenler olarak tanımlanan olayları açısından sosyal faktörlerin önemi nedir? İkinci olarak, sosyal faktörler doğal afetlerin kökenlerini, seyrini ve sonuçlarını nasıl şekillendirmektedirler? Derste bu sorulardan hareketle geniş bir kuramsal incelemenin ardından çeşitli afet türlerini sebep ve sonuçlarını inceleyeceğiz.							
Özet İçeriği		Afetler farklı zaman ve toplumlarda çok farklı şekillerde kavranmış ve anlaşılmışlardır. Bu bağlamda afet türleri, tarihsel açıdan önemli afetler, afetlere ilişkin kavramsal ve kuramsal yaklaşımlar incelenecektir. Yine araştırılacaklar arasında afetlerin topluluk üyeleri arasındaki yapıları, etkileşimleri ve öznel algıları nasıl etkilemektedir gibi sorular da yanıt aranacaktır. Ardından, afetlerin kültürel temsiliyi etkileyen faktörler nelerdir? Afetler ve risk toplumu alanındaki teorik kuramsal literatür incelenecektir. Son olarak, şehir efsanelerinin ve afet söylentilerinin rolünü, özellikle de deprem söylentilerini araştıracağız.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)			Prof. Dr. Kayhan DELİBAŞ						

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	DELİBAŞ, K. (2017) Risk Toplumu, Belirsizlikler ve Söylentiler Sosyolojisi, (Risk Society: Uncertainty and Rumours Sociology), Ayrıntı Yayınları, İstanbul
2	Delibaş K., (2013) '21st December Doomsday rumours: Late Modern Anxieties or Hangovers from Our Superstitious Past?' ESA 11th Conference: Crisis, Critique and Change, 28-31 August, Torino, Italy.
3	Erikson, Kai. 1976. Everything in its path: destruction of community in the Buffalo Creek flood. New York: Simon and Schuster.
4	Klinenberg, Eric. 2002. Heat wave: a social autopsy of disaster in Chicago. Chicago: University of Chicago Press.
5	Clarke, Lee Ben. 1999. Mission improbable: using fantasy documents to tame disaster. Chicago: University of Chicago Press.
6	2006. Worst cases: terror and catastrophe in the popular imagination. Chicago: University of Chicago Press.
7	Tierney, Kathleen J. 2007. "From the Margins to the Mainstream? Disaster Research at the Crossroads." Annual Review of Sociology 33:503-525
8	Giroux, Henry. 2006. "Reading Hurricane Katrina: Race, Class, and the Biopolitics of Disposability." College Literature 33(3): 171-196
9	Snider, Laureen. 2004. "Resisting Neoliberalism: The Poisoned Water Disaster in Walkerton, Ontario." Social and Legal Studies 13: 265-289
10	Fothergill, Alice and Lori Peek. 2004. "Poverty and Disasters in the United States: A Review of Recent Sociological Findings." Natural Hazards 32(1): 89- 110.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Afet Nedir? Afet Sosyolojik Çalışmalarına Giriş
2	Teorik	Risk Toplumu ve Belirsizlik
3	Teorik	Genel Olarak Toplum ve Afet
4	Teorik	Güvenlik açıkları
5	Teorik	Risk Toplumu ve Çevresel Afetler
6	Teorik	Afetler ve Topluluklar Üzerindeki Etkileri
7	Teorik	Afetler ve Toplumsal Kırılganlık
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Popüler Kültür ve Afet Efsaneleri
10	Teorik	Risk Toplumu ve Afet Sosyolojisi: (Delibaş, K, Risk Toplumu, 2017)

11	Teorik	Afetler ve Toplumsal Sınıflar: Genel Teoriler
12	Teorik	Sosyal Eşitsizlik ve Afetler
13	Teorik	Doğal Afetler Sosyolojisi: Yakın Tarihten Çeşitli Örnek İncelemeleri
14	Teorik	COVID-19 Pandemisi ve Eşitsizlikler: Evde Kalanlar ve Kalamayanlar
15	Teorik	COVID-19 Pandemisi Sosyokültürel Boyutları
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	3	42
Ödev	2	13	2	30
Ara Sınav	1	25	2	27
Dönem Sonu Sınavı	1	25	3	28
Toplam İş Yükü (Saat)				127
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				5

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Risk ve afet sosyolojisiyle ilgili ana kavramsal, kuramsal tartışmaların kavranması
2	Risk ve afet sosyolojisi tartışmaları ve kuramlarının ileri düzeyde genel sosyal kuramla ilişkisinin kurulabilmesi ve bunların güncel afetlerin tartışılmasında
3	Afetlerin ortaya çıkmalarında rol oynayan sosyokültürel, ekonomik, politik vb kırılganlıkları kavrayarak güncel sosyolojik teorileriyle ilişkilendirip sosyolojik yöntem ve teknikleri kullanarak ampirik araştırmalar yapabilme becerisi
4	Afetlerin ortaya çıkışında etken olan toplumsal eşitsizliklerin çeşitli afetler bağlamında sebepleri ve sonuçlarını hesaba katarak analiz edebilmek becerisi
5	Çeşitli afetlerin incelenip anlamlandırılması sürecinde eleştirel ve objektif bir yaklaşım becerisi sergileyebilmek

Program Çıktıları (Sosyoloji Yüksek Lisans Programı)

1	Toplumsal yapı, kurum ve süreçlerin işleyişini, toplumsal eylemi anlama ve açıklayabilme
2	Güncel kuramsal ve kavramsal çerçeveden hareketle ileri düzeyde sosyolojik analizler yapabilme.
3	Toplumsal eşitsizliklerin (sınıfsal, etnisite, dinsel ve toplumsal cinsiyet alanlarında) sebepleri ve sonuçları hakkında eleştirel düşünebilme.
4	Sosyolojik araştırma yöntem ve tekniklerini iş hayatında ve akademik çalışmalarda etkili biçimde kullanabilme.
5	Karşılaştırmalı perspektiften sosyal ve kültürler-arası farklılıkları anlayabilme ve açıklayabilme.
6	Evrensel değerler ve ekolojik sorunlara karşı bilimsel bir perspektifi de kullanarak, duyarlı olabilme.
7	Güncel toplumsal sorunlar ve olgulara disiplinler arası perspektiften bakabilme.
8	Güncel sosyolojik gelişmeleri takip etme, mesleki yeniliklere açık olma ve öngöründe bulunabilme.
9	Mesleki duyarlılık ve bilimsel etik sorumluluğa sahip olma.
10	İleri düzeyde akademik anlamda yazılı ve sözlü olarak kendini ifade edebilme, etkin iletişim kurabilme.
11	Temel düzeyde sosyolojik metinleri yabancı dilden takip edebilme.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	4	4	4
PÇ2	4	4	4	3	4
PÇ3	3	3	4	4	4
PÇ4	3	4	5	4	4
PÇ5	4	4	4	4	3
PÇ6	3	3	3	3	3
PÇ7	4	4	4	4	4
PÇ8	4	4	5	5	5
PÇ9	3	3	3	4	4
PÇ10	4	5	4	4	4
PÇ11	4	4	4	3	4

